

SPOLEČENSTVÍ

Ř 1,8-12
Sk 2,41-47

1) „Zůstávali ve společenství“

Když se hovoří o křesťanech, o církvi, používá se neznámý výraz „**společenství**“, nebo „obecenství“. I my to běžně používáme, a tak se označujeme: společenství věřících. Není to označení nahodilé, přejímáme ho z biblické tradice, která používá slovo „koinonia“, slovo s bohatším významem – společenství, účast na něčem, sdílení, dokonce také štědrost. Dále odtud přešel termín společenství do jednoho ze základních věroučných vyznání církve – tzv. Apoštolského vyznání víry, ke kterému se hlásíme dodnes – „Věřím v...svatou církev obecnou, společenství svatých...“, tedy všech Kristem vykoupených, očištěných a posvěcených.

Odráží se tu motiv pro biblické svědectví vždy zásadní, že život víry se nemůže dost dobře odehrávat jen na soukromé rovině. Velmi zřetelně na to poukazuje například apod. Pavel, když užívá pro společenství církve obraz TĚLA, kde jednotliví křesťané jsou jeho údy (1K 12). Tento obraz krom jiného naznačuje, že společenství církve je živým organismem, a že duchovní život se nemůže zdravě rozvíjet bez spojení s ním. Pavel říká: „*Oko nemůže říci ruce: 'Nepotřebuji tě!' Ani hlava nemůže říci nohám: 'Nepotřebuji vás!'*“ (1K 12,21). Věřící člověk potřebuje společenství s ostatními křesťany.

V dnešním čtení ze Skutků apoštolských se vracíme ke svátku Letnic, k události seslání Ducha svatého, kdy se vpravdě zrodila křesťanská církev. K okruhu Ježíšových učedníků se na jediné kázání ap. Petra připojilo asi 3000 lidí. A co charakterizovalo toto nejranější křesťanstvo? Mimo jiné to, že: „*vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se*“ (v. 42). Nás tam dnes zejména zajímá to „byli spolu“. Novější překlad Nové smlouvy (KMS) zní: „*Vytrvale zůstávali v učení apoštolů a ve společenství, v lámání chleba a modlitbách*“. „Byli spolu“ neboli, přesněji vystiženo: „vytrvale zůstávali ... ve společenství“. To byla tedy jedna ze základních charakteristik právě zrozené církve – vytrvalé vzájemné společenství.

Společenství – pojem plně biblický, používaný církví po věky. Obecně na něj klademe velký důraz, protože vnímáme, že je pro život víry nezbytné. Ale dnešní otázkou je jak tomu pojmu společenství, obecenství rozumíme? Co pro nás toto slovo znamená? Jaký obsah mu dáváme? Co si pod ním vybavujeme?

2) Co je společenství?

To slovo „koinonia“, v sobě má jako takový základní náboj „sdílení“; něco s někým společně sdílet. Sdílet toho můžeme mnoho, ale chtěl bych dnes zvýraznit **dvě věci** – Křesťanské společenství jako sdílení **víry** a **života**. Není to vyčerpávající výklad toho slova „společenství“, ale patří k nejdůležitějším.

2.1 Sdílení víry

To první, co si připomeneme je společenství, sdílení víry - života s Bohem. Ap. Jan píše ve svém 1. listu, v 1. kapitole tato slova: „*Co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme na vlastní oči viděli, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, to zvěstujeme: Slovo života. Ten život byl zjeven, my jsme jej viděli, svědčíme o něm a zvěstujeme vám život věčný, který byl u Otce a nám byl zjeven. Co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste se **spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem***“ (1J 1,1-3). Jan popisuje apoštolskou službu zvěstování Krista. Kristus je mu pravým a plným životem, který se nabízí každému člověku. Jan mohl Krista a život, který nabízí, sám na sobě okusit. A tato hluboká osobní zkušenost víry a Kristovy přítomnosti

Jana, jako i ostatní apoštolové, vede k tomu, zvěstovat Krista ostatním.

A co chce aby bylo cílem jeho zvěstování? „...*abyste i vy s námi obecenství měli, a obecenství naše aby bylo s Otcem i s Synem jeho Jezukristem*“, jak výstižněji překládá Bible kralická.

sou tu tedy **dvě věci**: vzájemný vztah věřících a vztah věřících s jejich Bohem. A ap. Jan to v tom svém dopise úzce spojuje. Propojuje to. Jedno je závislé na druhém. Společenství s Bohem vede ke společenství s věřícími a společenství s věřícími má svůj základ a zdroj ve společenství s Bohem. To je nutné si neustále připomínat. Na čem jsou vlastně založeny naše vzájemné vztahy? Na vzájemných sympatiích? Na příbuznosti? Na chození do jedné modlitebny? To není špatné či dokonce zavřenéhodné. Ale bylo by to přeci jen trochu málo. Naše vztahy, chcete-li naše sborové společenství, musí být založeno především na duchovních základech vztahu s Kristem. On je maltou mezi cihlami. Německý teolog Dietrich Bonhoeffer „upozorňoval na to, že často zaměňujeme pravé duchovní obecenství za lidské duševní společenství, které nemá základ v Bohu, nýbrž v nás“¹ – v našich sympatiích apod.

Chceme-li zakoušet plnost biblického společenství, pak se musíme nejprve učit tomu, že je to Kristus mezi námi, kdo dává našemu společenství tvar, hloubku a život. Potřebujeme se učit sdílet o své víře. Různě se spolu vídáme, navštěvujeme se, hovoříme spolu, ale umíme při tom všem společně sdílet svůj život s Bohem, své zkušenosti života víry?

Ap. Pavel psal křesťanům v Římě: „*Toužím vás spatřit, abych se s vámi sdílel o některý duchovní dar a tak vás posílil, to jest abychom se spolu navzájem povzbudili vírou jak vaší, tak mou*“ (Ř 1,11-12). Pavel nechce přijet do Říma jako ten, kdo spolkl všechnu moudrost a zkušenosti víry. Chce předávat, ale také se nechat obohatit zkušenostmi druhých. Umíme toto také prožívat – navzájem si sloužit, povzbuzovat se sdílením své víry? Tady se především utváří hluboké, duchovní, křesťanské společenství. Samozřejmě, že ne každý náš rozhovor a setkání se musí nutně točit kolem duchovních věcí, věcí víry. Ale obávám se spíše opačného – jestli vůbec svou víru umíme a chceme sdílet? Jaké je tedy podhoubí i toho našeho žižkovského sboru? Je duchovní? Vychází ze živého vztahu ke Kristu? Je naše vzájemné společenství prosynceno a určováno naším společenstvím s Kristem? Umíme se povzbuzovat společnou vírou? Sdílet duchovní dary? Těch příležitostí ke sdílení je i u nás celá řada. A jistě mohou podle potřeby vznikat i další. Umíme je využít? Poměrně snadno se dokážeme sdílet o dětech, o práci, o autech, o sportu, ale o své víře? Nebývá to jednoduché, protože jde o náš hluboký, vnitřní svět, o věci niterné, které se ne vždy a ne každému otevírají snadno. Ale nedejme se tím odradit, hledejme způsoby vzájemného sdílení víry, duchovního života. Když budeme ochotni se otevřít, budeme moci i přijmout.

To je tedy ten první důraz biblického společenství – projevuje se sdílením duchovního života, sdílením víry. To je základ, to je živná půda. A to druhé, co bych chtěl připomenout ze života prvotní církve je to, že jejich společenství bylo také sdílením nejen víry, ale i praktického života.

2.2 Sdílení života

První křesťané se učili navzájem si nadlehčovat tíži života. „*Berte na sebe břemena jedni druhých...*“ píše apod. Pavel v Ga 6,2. Uvědomovali si dobře, že je těžko hovořit o opravdovém společenství tam, kde chybí praktický zájem jednoho o druhého. To slovo „*koinónia*“, které už poněkolkáté zmiňujeme, v sobě nese ten náboj sdílení něčeho s někým. A v praxi prvotní církve nejde jen o sdílení víry, ale i vzájemné praktické pomoci. Tak např. v 2. listu Korintským ap. Pavel připomíná jejich **finanční pomoc** chudé církvi v Jeruzalémě: „*Přesvědčení touto vaší službou budou slavit Boha za to, jak jste se podřídili Kristovu evangeliu a jak štedře se projevuje vaše společenství (koinónia) s nimi i se všemi*“ (2K 9,13). Vzájemné společenství zde nabírá podobu ochoty zřici se něčeho svého ve prospěch druhého. Společenství štědrosti! I toto je křesťanská „*koinónia*“, křesťanské společenství – aktivní zájem o druhého, oběť, služba, zájem, praktická pomoc. O prvních křesťanech je dokonce pověděno, že „*Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem*

¹ J. Kubový – Pozvání k společenství s Bohem i lidmi, str. 9-10, Praha 1978

podle toho, jak kdo potřeboval“ (Sk 2,45); takže mezi nimi nebyl nikdo, kdo by trpěl nouzi (Sk 4,34). Cenili si jeden druhého nad vlastní majetek, věděli, že kvalitní společenství nemůže být vybudováno bez solidarity s potřebnými. Ovšem bylo by chybou chtít otázku praktického společenství církve zúžit jen na otázku peněz, finanční podpory a pomoci. Smíme a máme sem zařadit například i navštěvování nemocných či osamělých, pomoc v domácnosti seniorům, společenství při úklidu a pracích ve sboru atd.

3) Závěr

Věřím, že stojíme o kvalitní křesťanské společenství, ze kterého budeme mít radost my, a které bude také přístavem pro lidi, žijící v rozbouřeném světě kolem nás.

Takové společenství se musí ovšem budovat. Musí se do něj mnoho vkládat, investovat, abychom v něm mohli najít to, co od něj očekáváme. I my se potřebujeme stále a hlouběji **učit sdílet** – sdílet svou víru (vhodnou příležitostí k tomu mohou být třeba menší skupinky, kde je větší prostor pro otevření se, pro rozhovory, zkušenosti apod.) a potřebujeme sdílet i praktický zájem o druhého, vyplývající z Kristovy lásky a solidarity. Není to vyčerpávající výklad biblického společenství věřících, ale toto jsem považoval za důležité nám připomenout.

Budeme-li růst v touze po sdílení víry a života, pak věřím, že i naše společenství pro nás bude požehnanější a i přitažlivější pro lidi kolem nás.